

Årsrapport 2022



Innholdsfortegnelse

Forord ved senterleder	2
Om RVTS Midt – organisering og forankring	3
1.1 Ivaretagelse av samfunnsoppdraget	4
1.2 Samarbeid med Statsforvalter	4
1.3 Samarbeid med relevante fagmiljø og nasjonale sentre	5
1.4 Regionalt samarbeid og forpliktende plan	5
1.5 Særskilte formale fag- og arbeidsoppgaver for RVTS.....	6
2.1.1 Opptappingsplanen for barn og unges psykiske helse	11
2.1.3 Frihet fra vold handlingsplan om vold i nære relasjoner	11
2.1.4 Handlingsplan for forebygging av selvmord og selvskading	14
2.1.5 Frihet fra negativ sosial kontroll og æresrelatert vold	16
Ny handlingsplan for kjønns- og seksualitetsmangfold	16
2.1.6 Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme.....	16
2.1.7 Regjeringens handlingsplan mot menneskehandel	17
2.1.8 Handlingsplan mot voldtekt	17
2.1.9 Nasjonal helseberedskapsplan	18
2.1.9.1 Psykososial ivaretagelse i forbindelse med pandemien.....	18
2.2 Sentrale satsninger	19
2.3 Forebygging av selvmord og selvskading	19
2.4 Personell som har deltatt i internasjonal tjeneste for Norge	19
2.5 Sinnemestring – arbeid rettet mot voldsutøvere.....	19
2.6 Losfunksjon	20
2.7 Flyktningshelse og tvungen migrasjon	20
Prop 78 S Ukrainarelatert arbeid.....	20
2.8 Forebyggende familiearbeid i eksil.....	21
2.9 Overgrep og tortur.....	22
2.10 Regionale faglige nettverk	22
2.11 Bistand til kommunene i utviklingen av rusarbeidet	22
2.12 Arbeid mot krisesentertilbudet i kommunene	22
2.13 Sentrene mot incest og seksuelle overgrep	23
2.14 TryggEst	23
2.15 Jeg vet og snakke med barn	24
2.16 Barnevernreformen og kommunenes ansvar	25
2.17 innspill til veilederen sammen om mestring	25
2.18 Utarbeidelse av støttemateriell – nye læreplaner	25
Løpende arbeid i 2022	
Ressursgruppe juss og helse.....	25
Traumeforståelse i kriminalomsorgen, sluttrapport pilotprosjekt.....	26

Forord ved senterleder

Ressurssenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging – region Midt-Norge (RVTS Midt) er ett av fem regionale ressursentra med fokus på traumer og traumatisk stress, selvskading, selvmordsforebygging, flyktningehelse og tvungen migrasjon, vold, og seksuelle overgrep. RVTS Midt er tilgjengelig for fagpersoner og frivillige som i sitt virke møter mennesker berørt av slike hendelser. Vi ønsker å bidra til sammenhengende tjenester med god kompetanse. Dette gjør vi gjennom tjenestestøtte, undervisning, veiledning, konsultasjon og deltakelse i faglige nettverk.

RVTS Midt har tjenesteapparatet i kommunene som en av våre viktigste målgrupper. For å møte kommunenes kompetansebehov er det avgjørende at vi har et godt samarbeid med Statsforvaltere, kommunene, brukerrepresentanter og de andre kompetansemiljøene i regionen. I Midt-Norge har de regionale kompetansesentrene, og de nasjonale sentrene som har tilhold i Trondheim, et nært samarbeid gjennom Kompetansesenterforum Midt-Norge. Siden forumet ble startet i 2008 har vi et tettere samarbeid med Statsforvalterne i de to midtnorske fylkene med særlig tanke på samordning av innsatsen mot kommunene. For å sikre at vi dekker hele regionen har vi systematisert vår registrering av henvendelser og aktiviteter til kommunenivå. Mye av vår aktivitet er langsgående kompetanseforløp som er planlagt og ledelsesforankret. Samtidig er det viktig for oss å være en lett tilgjengelig tjeneste for tjenesteapparatet i regionen. Vi opplever at mange tar kontakt for konsultasjon eller rådgivning i problemstillinger de står i.

Også 2022 startet som et annerledes år på grunn av Covid-19 pandemi, men situasjonen i landet har normalisert seg i løpet av året. Senteret har fortsatt satsingen på kompetanseheving til kommunene på våre fagområder. Mer av arbeidet har vært utført digitalt også etter pandemien, men heldigvis har vi også kunnet arrangere fysiske møter. Psykososial oppfølging av flyktninger og asylsøkere har på grunn av krigen i Ukraina igjen blitt et sentralt fokus. Mange kommuner har bosatt flyktninger for første gang. Vi har et nært samarbeid med flere kommuner i regionen for å øke fokus på systematisk forebygging av selvmord og selvskading samt støtte til etterlatte. Arbeidet er forankret i kommuneledelse og fagnettverk er opprettet i begge fylker. I 2022 har region Midt gjennomført Folkeopplysningskampanje for forebygging av selvmord og selvskading. Hele regionen har deltatt aktivt og hatt stort fokus på dette.

Arbeidet med å bistå kommuner i å lage kommunale eller interkommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner, inkludert kjønnslemlestelse og tvangsekteskap er videreført. Et arbeid som også bidrar til at kommunene kartlegger og bestiller systematisk kompetanseheving på områder de ser kompetansebehov. Implementering av SNAKKE og Jeg Vet har fortsatt i 2022. Kurset har vært holdt i 4 Sørsamiske forvaltningskommuner. Prosjektet «Kompetanseutvikling rus og vold», et samarbeidsprosjekt mellom alle landets KoRus og RVTS startet i juli 2017 og varte ut 2020. Prosjektet ble ledet av KoRus midt i tett samarbeid med RVTS Midt. Nettstedet www.rusogvold.no ble lansert januar 2021. Implementering og videreutvikling har fortsatt i 2022.

En barnehageveileder for forståelse og håndtering av barns seksuelle atferd ble utviklet og lansert i 2022 og finnes på www.seksuellatferd.no. Arbeidet med en veileder for Helsesykepleiere er godt i gang.

Arbeidet senteret har utført i 2022 står beskrevet i rapporten under de ulike nasjonale veiledere og handlingsplaner som er førende for vårt arbeid. Til slutt vil jeg takke alle dyktige og dedikerte medarbeidere ved RVTS Midt og samarbeidspartnere for alt godt arbeid og stor fleksibilitet i 2021.

Bente Espeland
Senterleder RVTS Midt

Om RVTS Midt

RVTS Midt er et regionalt kompetansesenter for Midt-Norge. Vårt fokus er fagområdene traumer og traumatisk stress, forebygging av selvmord og selvskading, forebygging av vold og overgrep samt flyktningehelse og tvungen migrasjon. Psykososial beredskap og forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme samt arbeid mot menneskehandel er også våre fagområder. Kunnskap om traumer og traumatisk stress er sentralt i alt vårt arbeid. Senteret består av personer med ulike fag- og yrkesbakgrunn. Vi jobber tverrfaglig og bistår ulike etater i regionen med kompetanseheving.

Vår visjon og våre verdier er;

Visjon: Styrke hjelpere gjennom kunnskap og samhandling

Verdiene: Fleksibel, Lyttende, Måltrett, Relevant

Våre samarbeidspartnere er Statsforvalterne, helse- og sosialtjenestene i kommunene, spesialisthelsetjenesten, politi, kriminalomsorgen, skoler og offentlige eller private og frivillige organisasjoner som tilbyr hjelp til volds- og kriserammede. Den fremste målgruppe er fagfolk som arbeider med flyktninger, asylsøkere, utsatte for vold- og overgrep, utøvere av vold- eller overgrep, selvmordsnære og etterlatte etter selvmord og mennesker som har opplevd traumatiske hendelser. Dette omfatter fagpersoner og ressurspersoner på alle nivå i tjenesteapparatet, innen alle etater, undervisningsinstitusjoner og frivillige organisasjoner.

Senteret tilbyr kompetansehevende aktiviteter som inkluderer en rekke tilnærminger som undervisning, veiledning, konsultasjoner, nettverksbygging og formidling via flere kanaler. Vi bidrar til kompetanseutvikling gjennom fagutvikling. Det er et mål for oss å være lett tilgjengelig for tjenestene i regionen.

Senterets kompetanse retter seg mot alle aldersgrupper, og det har medarbeidere med kompetanse både på utøver og utsatt når det gjelder volds- og overgrepssproblematikk. Kunnskap om kompleks traumatisering er et overbyggende teoretisk perspektiv i senteret. Flere av de tilsatte har deltidsstillinger innenfor helsetjenesten. Slik sikres en nær tilknytning til praksisfeltet.

1.0 Organisering og forankring

RVTS Midt ble etablert i 2007 på oppdrag fra Sosial- og Helsedirektoratet, som et av fem ressursentre i landet. Senteret har en regional funksjon og skal dekke fylkene Trøndelag med en befolkning på og Møre og Romsdal Senteret bygger virksomheten på tilskuddsbrev fra Helsedirektoratet og oppdrag fra Barn-unge og familiedirektoratet. I tillegg bevilger Helse Midt-Norge midler til drift av noe klinisk virksomhet for flyktninger.

Formålet med de regionale ressursentrene er å bidra til kvalitativt bedre og mer helhetlige tjenester gjennom kompetansebygging i tjenesteapparatet, og å utvikle gode samarbeidsmodeller på tvers av profesjoner, sektorer og forvaltningsnivå.

RVTS Midt er eid av Helse Midt Norge. RVTS Midt er organisert som en enhet under Avdeling for forskning, innovasjon og utvikling (FIU) i Klinikk for allmenn, rehab og sikkerhetspsykiatri ved St. Olavs Hospital i Trondheim. Senteret er internt organisert i to faggrupper, faggruppe flyktninger og faggruppe vold, overgrep og selvmordsforebygging. Senterleder er administrativ, økonomisk, og faglig ansvarlig. Leders fagteam består av koordinator for hver av faggruppene, fag- og forskningskoordinator og senterleder. Senteret legger stor vekt på spisskompetanse på de ulike fagområdene, og har fokus på tett samarbeid internt og eksternt når det gjelder oppdrag, prioriteringer og prosjekter.

Personell/årsverk per 31.12.2022

	Ansatte / personer	Årsverk
Administrasjon, ledelse og kommunikasjon	4	2,9
Vold, overgrep og selvmord	14	11,8
Flyktninger	9	5,4

1.1 Ivaretagelse av samfunnsoppdraget

Tilgjengelige, sammenhengende og koordinerte tjenester av god kvalitet

Evaluerings- og tilbakemeldinger i etterkant av kompetanseprogrammene «Traumekompetanse» og «Traumebasert omsorg» viser at felles kompetanseheving kombinert med veiledning skaper økt eierforhold til den nye kunnskapen og økt forståelse for nødvendighet av koordinerte tjenester som samarbeider. Vi knytter vårt kompetansehevende arbeid til kommuneledelse og klinikkledelse lokalt. Sammen med de andre kompetansesentrene i regionen har vi knyttet oss til de to Statsforvalternes fagnettverk som er bredt sammensatt fra tjenestene i kommunene og bidrar på våre fagområder inn i disse. Gjennom et systematisk handlingsplanarbeid i kommunene får både kommunen og vi et bilde av hvor det trengs videre utvikling i tjenesteapparatet. RVTS Midt drifter flere fagnettverk for å sikre kompetanse i alle ledd og flere forvaltningsnivå i hele regionen. Vi har inngått samarbeidsavtaler med flere offentlige aktører for å sikre koordinering og spredning av kompetanse. Ved våre kurs og seminarer inviterer vi aktuelle samarbeidspartnere både fra kommunalnivå, spesialisthelsetjeneste, fylkeskommune, barnevern, kriminalomsorg og private aktører. Vi tilbyr oppdatert forsknings- og erfarings- og brukerkunnskapskompetanse.

1.2 Samarbeid med Statsforvalteren

RVTS Midt har hatt et løpende samarbeid med de to Statsforvalterembetene i vår region i 2022. To eller flere ganger årlig har vi møter på ledernivå hvor alle kompetansesenterlederne møter lederne for de aktuelle avdelinger hos Statsforvalteren for fordeling av roller og oppgaver, samt utarbeide samarbeidsavtale og samarbeidsrutine for gjeldende år. Samarbeidet gjennom hele året går på gjensidig dialog mellom rådgivere og ledere for best mulig ressursutnyttelse. Konkrete samarbeidsprosjekter er kompetansenettverk for kommunalt, privat og statlig ansatte som jobber med flyktninger i de to fylkene. Det er samarbeid rundt implementering av SNAKKE og Jeg Vet, samt nytt lovverk og implementering av veiledende materiell for forebygging av selvmord og selvskading. I 2022 hadde vi også samarbeid om Folkeopplysningskampanjen for forebygging av selvmord. Igangsetting av interkommunale kompetanseprogram for systematisk arbeid i forhold til vold og overgrep, inkludert negativ sosial kontroll, æresrelatert vold, kjønnslemlestelse og tvangsekteskap. RVTS har i samarbeid med Statsforvalteren bistått mange kommuner med interkommunalt handlingsplanarbeid mot vold og overgrep. Alle kommuner i Møre og Romsdal har nå utarbeidet handlingsplaner for dette. Videre har vi et samarbeid om forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme. Nettverksbygging og kompetanseutvikling for psykososial beredskap og kriseteam, og arbeidet med FN/NATO-veteraner. Statsforvalteren er representert i regionalt samarbeidsutvalg for barn og unge (RSBU), i regional arbeidsgruppe for Kommunepsykologer samt i regionalt fagnettverk for forebygging av negativ sosial kontroll, kjønnslemlestelse og tvangsekteskap.

Kompetansesentrene sammen med Statsforvalteren i Trøndelag har to fagnettverk, et for arbeid med barn (0-24 samarbeidet) og et for arbeid med voksne.

1.3 Samarbeid med relevante fagmiljøer og arbeidsdeling mellom nasjonale og regionale sentre

NKVTS og RVTS'ene samarbeider for å sikre at sentrenes nettressurser dekker alle våre fagområder og er lett tilgjengelig for alle i våre målgrupper. En samarbeidsavtale mellom NKVTS og de fem RVTS ble ferdigstilt i juni 2022. Denne beskriver rollefordeling og samhandling mellom sentrene i tråd med tilskuddsbrevet.

NSSF er med i nasjonalt nettverk for forebygging av selvmord sammen med de 5 RVTS og FHI. Forumet har hatt to møter i 2022. RVTS Midt har hatt tett samarbeid med NSSF i 2022 i forbindelse med utrulling av Folkeopplysningskampanje for forebygging av selvmord i regionen.

SANKS og RVTS Midt har en samarbeidsavtale som fornyes med prioriteringer og fordeling av arbeidsoppgaver annethvert år. SANKS og RVTS Midt har et samarbeid om implementering av SNAKKE og Jeg Vet i sørsamisk område, samt tilpasning av OPS kurs (oppmerksomhet om selvmordstanker). SANKS benytter kontorlokaler ved RVTS Midt når de har pasientsamtaler i Trondheim. Leder ved RVTS Midt sitter som representant for Helse Midt Norge i nasjonal fagreferansegruppe for SANKS.

Samarbeidet mellom SIFER og KoRus Midt/RVTS Midt har fortsatt i 2022 for å styrke implementering av Kompetanseutvikling rus og vold (KRV) og Møte med aggresjonsproblematikk (MAP) i regionen.

1.4 Regionalt samarbeid – samarbeidsavtale og forpliktende plan Kompetansesenterforum Midt-Norge

Kompetansesenterforum Midt-Norge er et forpliktende samarbeidsforum for lederne i de regionale kompetansesentrene i Midt-Norge (KoRus, RKBU og RVTS), og NAPHA. I tillegg er Kompetansesenter Brøset og KBT (Kompetansesenter for brukerinvolvering i tjenesteutvikling) med i det regionale forumet. I 2022 kom NAKU (Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemming) igjen inn som fast medlem i forumet. Formålet med forumet er å fremme samarbeid, diskutere samarbeidsprosjekter, faglige spørsmål, felles utfordringer og utviklingsområder. Det ble avholdt fire møter i kompetansesenterforum i 2022. Sentrene deler tilskuddsbrev og tilstreber samarbeid på tilstøtende eller overlappende oppdrag. De fire kompetansesentrene med likelydende samfunnsoppdrag lager en forpliktende plan og samarbeidsavtale og en oversikt over aktuelle samarbeidsoppgaver dette og kommende år. Kompetansesenterforum Midt-Norge møter samlet de to Statsforvalterembetene i regionen to ganger årlig og har møte med Fylkeslege og rådgivere innenfor aktuelle fagområder. I disse møtene gjennomgår vi tilskuddsbrev og avklarer samarbeidsarenaer og skriver en avtale for samarbeidet inneværende år.

1.5 Særskilte formål og fag- og arbeidsområder for RVTS

Nettverksarbeid i 2022

Alle tidligere nettverk er videreført og nye etablert.

I nettverkene for forebygging av selvmord og selvskading i alle kommuner i Trøndelag og Møre og Romsdal ble Helse Midt Norge og representanter for de tre HF i regionen med i 2022.

Rebessateam (konsultasjonsteam ved bekymring for barn og unges seksuelle atferd) ble opprettet i Møre og Romsdal i 2022. Slike team finnes nå i begge våre fylker og ledes av RVTS Midt.

Forskningssamarbeid

En medarbeider samarbeider med bistandsorganisasjonen Vivo International. Samarbeid med Trondheim kommune om et torturutredningsprosjekt. En medarbeider er fast medlem av den vitenskapelige komité i International Association for the Treatment of Sexual Offenders (IATSO)

Internasjonalt samarbeid

RVTS Midt har samarbeid med ulike internasjonale instanser for å styrke fagkompetansen i senteret. I forhold til flyktningefeltet og arbeid med torturoverlevende har RVTS Midt en samarbeidsavtale med bistandsorganisasjonen VIVO International. Gjennom samarbeidet benyttes forelesere fra VIVO til undervisning i helseregionen og ansatte ved RVTS kan få erfaring fra kriseområder gjennom deltakelse i flykningerelaterte prosjekter organisert av VIVO. To medarbeidere ved RVTS Midt er medlemmer av VIVO. I samarbeid med Norwac bidrar en medarbeider med undervisning og veiledning i mental helse til psykologer og sykepleiere i Libanon.

Tjeneste og brukermedvirkning

Vi har tett samarbeid med LEVE. Fra november 2018 ble KBT (Kompetansesenter for brukerinvolvering i tjenesteutvikling) Midt medlem i Kompetansesenterforum slik at vi sikrer brukerinvolvering også på ledernivå.

Vi har personer fra ulike organisasjoner med brukererfaring med i vårt fagutviklingsarbeid. De fleste av våre aktiviteter blir evaluert, og tilbakemeldingene er viktige for utforming av videre arbeid. Svært mye av vår kompetansehevingaktivitet utformes i samarbeid med den/de kommuner som skal ha tilbudet. Vi har tett samarbeid med KoRus, RKBU, NAPHA, KBT og Sifer i regionen, og bistår hverandre med spisskompetanse og undervisning/veiledning når behovene fra de ulike tjenestene tilsier dette.

Samarbeid med Helse Midt-Norge

RVTS har samarbeid med Helse Midt-Norge om kompetanseheving på traumer i regionen. RVTS leder Regional Ressursgruppe om Traumatiske lidelser som består av fagpersoner fra hele regionen og rapporterer til Fagledernetverket i HMN. De regionale kompetansesentrene deltar også i lederforum for Regional plan for psykisk helsevern barn/unge og voksne i HMN. RVTS deltar på fagledernetverket barn og unge en gang årlig. En av våre medarbeidere deltar i utenlandsteamet ved St. Olavs Hospital HF. Helseteamets primære oppgave er å bistå ambassaden med å gi hjelp til nordmenn i det aktuelle kriseområdet. Det skal ytes psykososial bistand etter behov og personer skal klargjøres for transport til Norge. Tre av våre medarbeidere er medlemmer av katastrofepsykiatrisk team ved St. Olavs Hospital.

Fagutvikling, undervisning, veiledning og konsultasjon

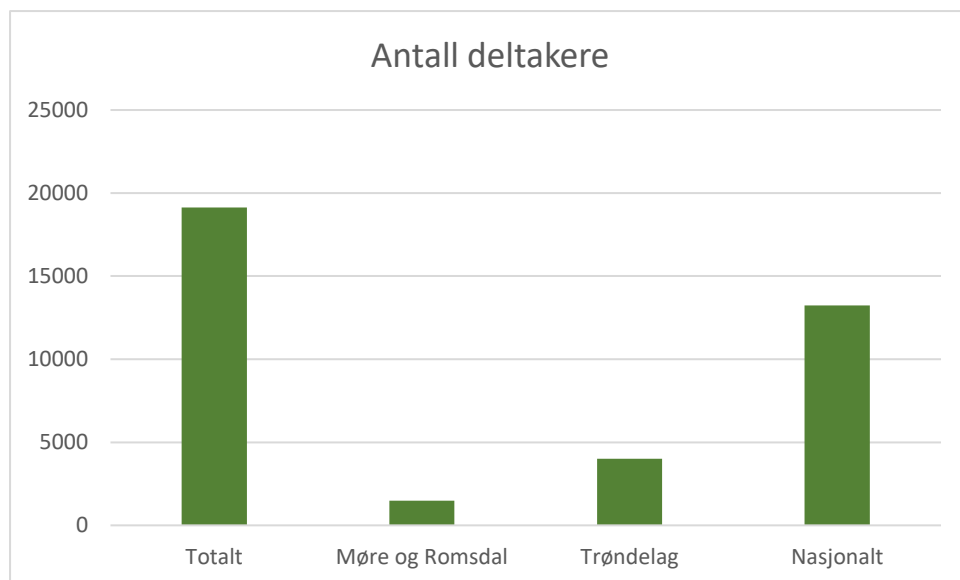
Konsultasjon og veiledning

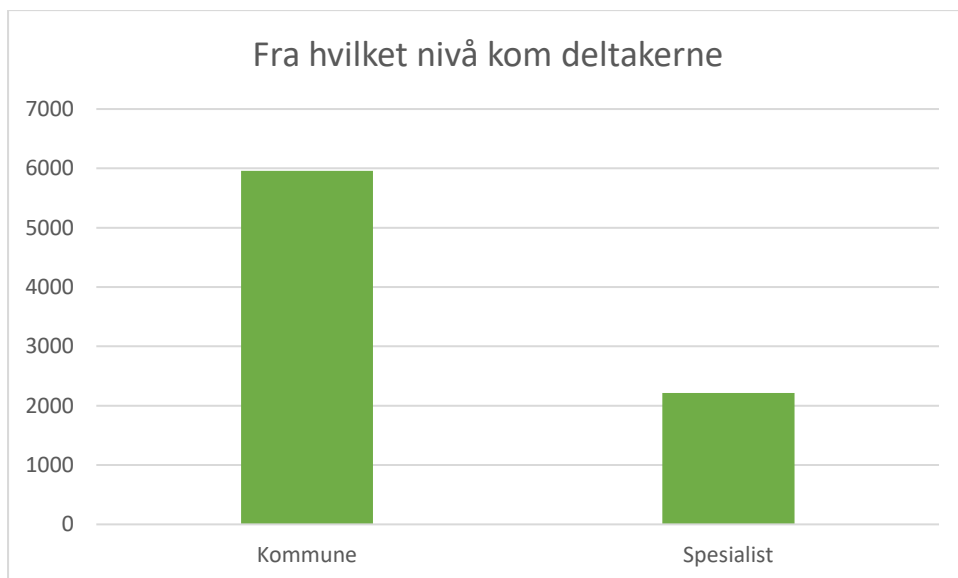
RVTS Midt legger stor vekt på å være tilgjengelig med veiledning og konsultasjoner for tjenesteapparatet. Nærhet til praksisfeltet og lett tilgang for tjenesteapparatet til veiledning og konsultasjon er en av bærebjelkene i senterets arbeid. I 2022 har vi gitt systematisk veiledning til krisesentrene i regionen, SMISO/NOK sentrene i våre fylker samt et senter i Nord-Norge, barneverntjenester, psykososiale kriseteam, politi, kommunepsykologer, mentorer for forebygging av radikaliserings og til berørte etter 22.7.2011. Vi har hatt en økning i antall henvendelser fra skoler om bistand i forhold til atferdsproblematikk. I etterkant av programmene «Traumekompetanse» og «Traumebasert omsorg» er det økt etterspørsel etter veiledning på traumebehandling i regionen.

Kurs, undervisning, arrangement

Vi har stor aktivitet når det gjelder undervisning på våre kjerneområder til alle deler av tjenesteapparatet. Vi gir undervisning for alt fra mindre grupper til større konferanser, og har samarbeid om undervisning for høyskoler (videre- og masterutdanninger) og NTNU (psykologisk institutt, Institutt for psykisk helse og medisinsk fakultet). Fokus er rettet mot god implementering av kunnskap. Mye av undervisningen foregår som del av lengre kompetansehevingsprogram, som også inkluderer veiledning og tjenestetøtte. Undervisning gis både ved fysisk oppmøte og digitale samlinger.

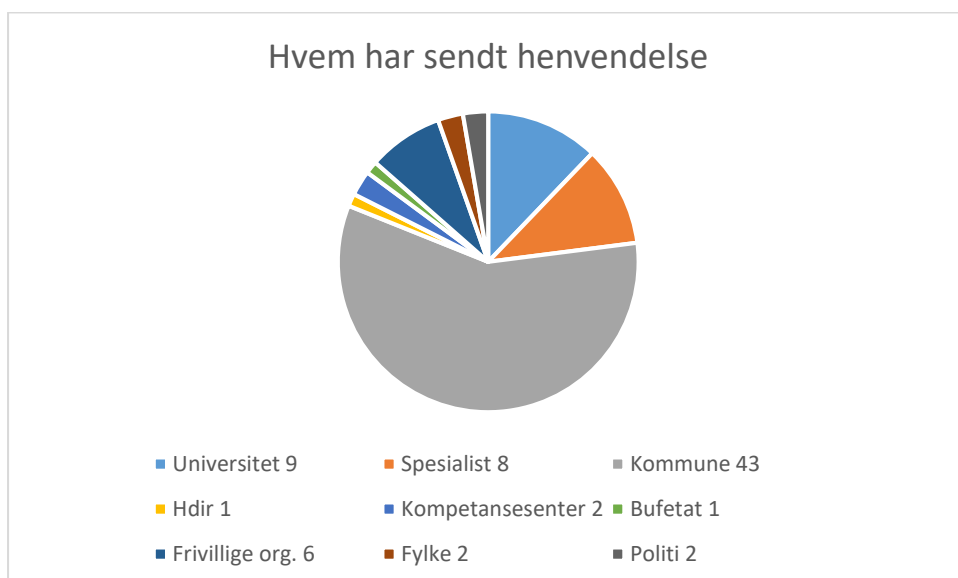
I 2022 har vi hatt en ekstra satsing på kompetanseheving og implementering av veiledende materiell for handlingsplanarbeid for forebygging av selvmord og selvskading i kommunene. Flere kommuner i regionen er nå i gang med å utarbeide handlingsplan for forebygging av selvmord og selvskading.





Henvendelser

Totalt 110 skriftlige henvendelser til senteret i 2022. Også i 2022 har vi i større grad tatt kontakt og initiativ til aktivitet i regionen. Kompetansehevingsprogrammer og nettverksmøter er det stort sett vi ved RVTs som arrangerer og de blir derfor i hovedsak ikke registrert som en henvendelse. De langt fleste henvendelser kommer fra kommunene i regionen.

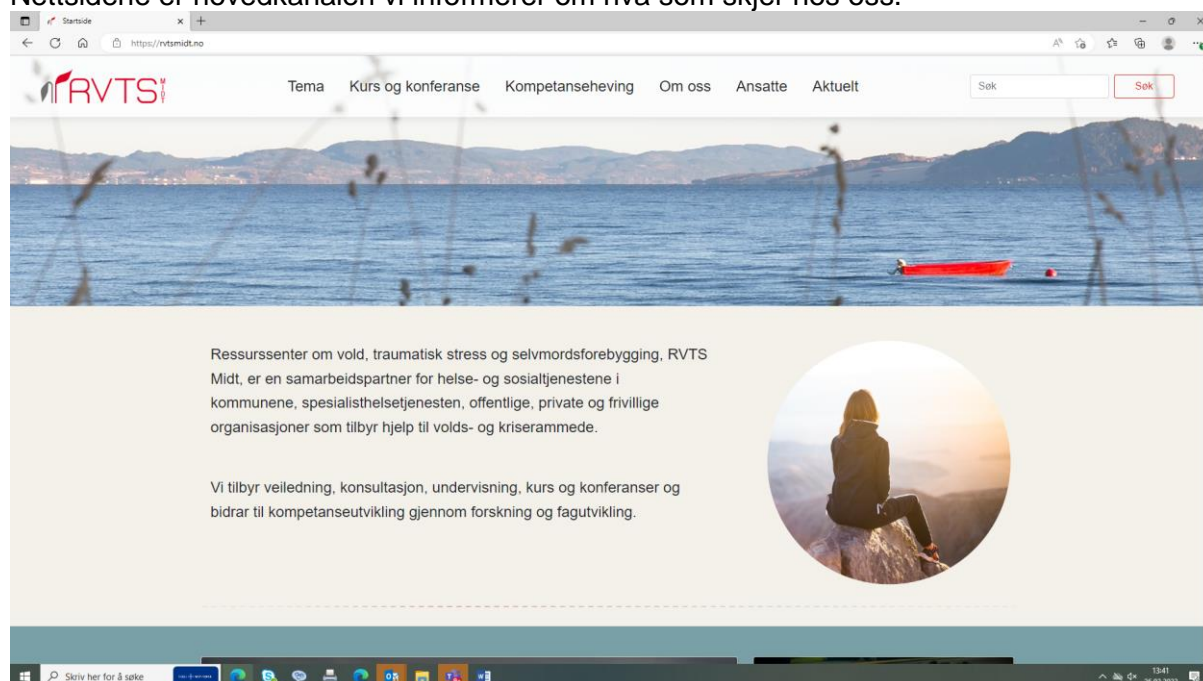


Formidling og informasjon

RVTS Midt har en kommunikasjonsrådgiver i 70 % stilling. Vi vil i 2023 styrke vår formidling ved å ansette en til. Utvikling av vår formidling er en kontinuerlig prosess. RVTS Midt har fokus på å bli tydelig i kommunikasjonen med målgruppene gjennom ulike kanaler. Ny nettside ble lansert mars 2022. Fagpersoner som kontakter oss skal raskt få hjelp eller veiledning. Vi har stort fokus på omtale av aktiviteter ved RVTS og hva vi kan bidra med samt å gjøre fagstoff i form av artikler, filmer eller forelesninger lett tilgjengelig. Nettsiden oppdateres regelmessig og nås via rvtsmidt.no, rvts.no og stolav.no. Vi har samarbeidsforum for formidling med de andre RVTSene, NKVTS og de regionale kompetansesentrene for å sikre informasjonsflyt om fagartikler, konferanser, kurs og elektroniske ressurser på tvers av senterne. Det har vært ca 270 000 visninger av nettsiden det siste året. De fleste som bruker vår nettside er i alderen 30 år og opp til 65.

www.rvtsmidt.no

Nettsidene er hovedkanalen vi informerer om hva som skjer hos oss.



Sosiale medier

Vi har vært på Facebook siden høsten 2017 og legger ut saker regelmessig. I hovedsak blir saker og konferanser som legges ut på vår nettside delt på Facebook. I tillegg deles relevante saker som de andre RVTSene legger ut, samt aktuelle artikler og temaer knyttet til våre fagområder. I dag har vi ca. 2600 følgere. Vi har ikke valgt å promotere vår facebook-side økonomisk siden den ble opprettet.

Istagram konto ble opprettet i 2021

You Tube konto ble opprettet i 2021

Publikasjoner og mediekontakt

Westerheim, Jimmy; Hagen, Julia; Hjelmeland, Heidi Marie. Selvmordsforebygging. Podcast: Hverdagspsyken. <https://www.hverdagspsyken.no> [Internett] 2022-03-23
NTNU

Hagen, J., Ness, O., Hem, Marit H & Wormdahl, I. (2022). Verdensdagen for psykisk helse må appellere til politisk forpliktelse. Trønderdebatt. 5.10.2022.

Fariba Javidfar; Torturofre får ikke god nok hjelp i Norge. Publisert: 27. juni 2022.
Adresseavisen

Fariba Javidfar; Vi må få slutt på kjønnslemlestelse. Publisert: 11. Oktober. 2022.
Trønderdebatt

Håkon Stenmark; Deltakelse i en podcast om hjelp til flyktninger. Podcasten Diagnose er St. Olavs podcast. 1.9.22

Håkon Stenmark; Deltakelse i en podcast om PTSD og behandling. Diagnose, 14.12.22

Tennfjord, Oddfrid Skorpe; Sandvik, Marita; Larsen, Kristin; Draugedalen, Kjersti (26. – 29. oktober 2022) **Prevention and intervention of HSB - a presentation of a Norwegian school guide (foredrag)** ved ATSA sin 42. konferanse i Los Angeles, USA.

[2022 ATSA Conference Registration Brochure.pdf](#)

PBL - Barnas verneombud

Oddfrid Skorpe Tennfjord: Foredrag for Private barnehagers landsforbund under deres prosjekt Barnas verneombud. Foredragets tittel:

Barns seksuelle atferd - indentifisere sunn eller usunn adferd med trafikklysmodellen

[Hva er omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep mot barn \(pbl.no\)](#)

Oddfrid Skorpe Tennfjord: Deltaker i paneldebatt: **Håndtering av seksuell atferd i barnehagen - paneldebatt med fagmiljøene og barnehage**

[Hva er omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep mot barn \(pbl.no\)](#)

Laila Hoff Johansen, kommunikasjonsrådgiver RVTS-midt, Kenneth Ledang, seniorrådgiver Statsforvaltaren i Trøndelag og Ragnhild Naas, rådgiver Statsforvaltaren i Møre og Romsdal. Tidens krav 8.9.22

[Verdensdagen for selvmordsforebygging, Møre og Romsdal | Vi må snakke om sjølv mord \(tk.no\)](#)

Laila Hoff Johansen, kommunikasjonsrådgiver/kampanjekoordinator, Unni Skoglund, kommunikasjonsrådgiver, Rita Småvik, rådgiver, RVTS Midt, regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging

[Debatt, Politikk | Snakk om selvmordstanker – det kan redde liv! \(tronderdebatt.no\)](#)

Knut Hermstad

Intervju i NRK 12. mars: En sak der ei jente hadde blitt utestengt fra lokalt idrettslag pga av at hennes far hadde vært dømt for nedlasting av overgrepssbilder med barn

Intervju i NRK 15. mars om flyktnings situasjonen i forbindelse med ankomsten av flyktninger fra Ukraina

Intervju i Aftenposten i mars om en sak der far er dømt for nettovergrep - her var fokus på forsvarlighet m.h.t. til omsorg for egne barn i slike tilfeller. Jeg uttalte meg om generelle problemstillinger, uten å gå inn på vurderinger i den konkrete sak.

Intervju i NRK 28. mars om prosjekt seksuelle overgrep som tema og utfordring for psykososiale kriseteam i kommunene.

Intervju i Dagbladet ca 5. mai om dilemmaer for barn som velger å anmelde far eller andre nære familiemedlemmer for seksuelle overgrep

2.1.1 Opptreppingsplan for barn og unges psykiske helse 2019-2024

I samarbeid med Statsforvalterne, KoRus Midt og RKBU Midt har vi gitt undervisning, informasjon og veiledning i Opptreppingsplan for barn og unges psykiske helse. Arbeidet sees i sammenheng med program for folkehelsearbeid og handlingsplan for forebygging av selvmord og selvskading. Temaene er med i våre kompetansehevingsprogram. Noen kommuner har selv tatt initiativ til kompetanseheving, men mest er det kompetansesentrene og Statsforvalter som har tatt initiativ til seminarer med påfølgende veiledning.

Ungdata

I 2019 inngikk vi et samarbeid med KoRus Midt og RKBU Midt om Ungdata og hvordan vi kan hente ut sentral kunnskap fra undersøkelsene. Gruppen består av to personer fra hvert senter og møtes 4 ganger i året.

Om kommuner ønsker å inkludere tilvalgsspørsmål om selvskading og selvmord tar de kontakt med RVTs Midt. Vi samarbeider med kommunen og tilbyr undervisning og veiledning til sentrale personer. I 2022 har det vært to møter i arbeidsgruppen for å forberede ny runde med Ungdataundersøkelser i 2023.

2.1.1 Handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner 2021-2024 Frihet fra vold

Arbeidet med å bistå kommuner i å utvikle handlingsplaner mot vold i nære relasjoner fortsatte i 2022. Tiltak 21 a og b

RVTs Midt samarbeider med Statsforvalteren i Møre og Romsdal og Trøndelag med å bidra til lokalt og regionalt samarbeid og samordning av voldsarbeidet og opplæring i ny helselovgivning. En viktig del av dette arbeidet handler om å bistå kommunene med å utvikle og ta i bruk handlingsplaner mot vold i nære relasjoner for å systematisere voldsarbeidet. RVTs bidrar i samarbeid med kommunene i utarbeidelse av regionale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner. Alle kommuner i Møre og Romsdal har nå utarbeidet handlingsplaner. Dette foregår i tett samarbeid med Statsforvalteren som har gitt skjønnsmidler til dette arbeidet og bidratt med fasilitering i forbindelse med kompetanseheving til kommunene i etterkant av handlingsplanarbeidet.

Også i Trøndelag har vi et tett samarbeid med Statsforvalteren. Kommunens ansvar for å systematisere voldsarbeidet er tema på flere felles arrangement der ledere og fagfolk fra

kommunene deltar. RVTS og Statsforvalterne i alle begge fylkene har årlige dialogmøter med kommunene om voldsarbeidet.

I Trøndelag er det flere kommuneregioner som er i gang med utarbeidelse/revidering av handlingsplaner. Siste kommuner som har kommet i gang er Trondheim og Hitra. Flere andre kommuner har planlagt for et slikt arbeid i 2023.

Tiltak 57

RVTS Nord og Midt sammen med Statsforvalteren i våre fylker har et felles oppdrag om å forebygge vold i samiske samfunn. Vi samarbeider tett med SANKS og NASAK om oppdraget og arrangerte i 2022 en felles digital konferanse med 2000 deltakere fra kommunene. Samarbeidet videreføres og vi vil arrangere en tilsvarende konferanse i 2023.

Kompetansehevingsprogram i forhold til vold i nære relasjoner

Etter svært positive evalueringer fra handlingsplanarbeid med påfølgende kompetansehevingsprogram har vi fortsatt å jobbe etter denne modellen. I Nærøysund, Trondheim og på Nordmøre er det gjennomført kompetansehevingsprogram over 7 dager. I Møre og Romsdal tas det utgangspunkt i krisesentrenes inntakskommuner. I Trøndelag er organiseringen for samarbeid mellom kommunene annerledes organisert og vi jobber inn i det etablerte regionsamarbeidet.

Tiltak mot vold mot eldre

Samarbeidet med Vern for eldre, NTNU og NKVTS fortsetter. Internt har vi etablert en tverrfaglig gruppe for å utarbeide undervisningsmaterieell om vold mot eldre i flere kontekster, inkludert kulturkompetanse.

Tiltak 37 E

RKBU og RVTS samarbeider om fagemnet MDV6245 Traumatisering av barn og unge. Forebygging av omsorgssvikt, overgrep, selvskading og selvmord. Emnet kan tas som en del av master i barn og unges psykiske helse. Emnet er på 15 studiepoeng. Studenter må ha relevant bachelorgrad eller tilsvarende. Tilbudet er ikke direkte spisset til skole- og studenthelsetjenesten, men er også et tilbud til denne gruppen. RVTS bidrar med foreleserressurser i faget.

Tiltak 7 Økt kompetanse i helse- og omsorgstjenestene om vold og overgrep

Vi driver utstrakt undervisning til helse- og omsorgstjenestene samt universiteter og høyskoler i regionen på temaene vold og overgrep. Temaene er også en del av alle våre kompetansehevingsprogram.

Tiltak 8 b Utøvere av vold og overgrep

RVTSene samarbeider om en egen nettside om sunn, bekymringsfull og skadelig seksuell atferd www.seksuellatferd.no. Dette er en ressurside for alle som arbeider med barn og unge, og som trenger kunnskap om hva skadelig seksuell atferd er, hvordan man avdekker slik atferd og hvordan forebygge og håndtere slik atferd. RVTS Midt koordinerer dette arbeidet i en egen redaksjonsgruppe der alle RVTS er med, men RVTS Vest har redaktøransvaret og ansvaret for det tekniske ved nettsiden.

Barnehageveileder

RVTS Midt søkte og fikk penger til å utarbeide en veileder til bruk for barnehager i forebygging og håndtering av saker der med bekymringsfull eller skadelig seksuell atferd. Veilederen ble publisert i 2022.

Barnehageveilederen ble utarbeidet av RVTS Midt sammen med Rebessa (Regionalt ressursteam om barn og unge med problematisk og skadelig seksuell atferd). Formålet med veilederen er å bidra til en heving av kompetansen om sunn og normal seksualitet hos barn og unge samt gi guidet hjelp til håndtering av saker der barn og unge har vist problematisk

eller skadelig seksuell atferd. Kunnskap om barns seksualitet vil kunne minske risikoen for at barn utvikler seksuelt skadelige atferdsmønstre. Kunnskap om temaet vil også bidra til at tegn på krenkelser og overgrep kan oppdages på et tidlig tidspunkt slik at nødvendige tiltak kan iverksettes og nye overgrep hindres. Barnehageveilederen oversettes til 3 samiske språk.

Kompetansehevingsprogram for Helsesykepleiere

Helsedirektoratet initierte kontakt for å bidra til et nasjonalt kompetansehevingsprogram for helsesykepleiere om bekymringsfull og skadelig seksuell atferd for ungdom 13-19 år. Et e-læringsprogram er under utarbeidelse av en prosjektgruppe bestående av to rådgivere fra RVTS Midt samt representant fra Kompetansesenter om kjønn og seksualitet i Trondheim kommune. Referansegruppen som kommer med innspill til materialet som utarbeides består av representanter fra landsgruppa for helsesykepleiere, Sex og samfunn og Helsedirektoratet. Kompetansehevingsprogrammet består av e-læringen som ferdigstilles våren 2023 og en fysisk oppmøtedag for helsesykepleiere i alle helseregionene som har gjennomført digital opplæring. Den fysiske fagdagen planlegges gjennomført høsten 2023 og våren 2024. Prosjektgruppa og referansegruppa har i 2022 tilsammen hatt 6 møter

E-læring knyttet til skoleveilederen

Skoleveilederen er tilgjengelig for alle via nettsiden www.seksuellatferd.no (som driftes av RVTS Vest, men hvor alle RVTSene har sine folk i en redaksjonsgruppe som ledes fra RVTS Midt). E-læringsverktøyet består av små foredrag, refleksjoner, fagpersoners forklaring på hvordan de jobber med barn og unge som viser bekymringsfull og skadelig seksuell atferd, quiz og små videoer. Det visuelle særpreget sammenfaller med særpreget som nettsidene www.seksuellatferd.no benytter. Dette skyldes at samme illustratør er benyttet (Jens Larsen Aas). Skoleveilederen er i 2022 oversatt til 3 samiske språk. Foredrag om forebygging av skadelig seksuell atferd i skolesammenheng og presentasjon av skoleveileder og nettsiden seksuellatferd.no ble holdt ved ATSA-konferanse (Assosiation for the treatment and prevevtion of sexual abuse) i Los Angeles høst 2022.

Det regionale nettverket om barn og unge med bekymringsfull og skadelig seksuell atferd – også kalt REBESSA.

Nettverket ble opprettet i 2013 og består av følgende instanser: RVTS Midt, Barne-, og ungdomspsykiatrien, Barne-, og familietjenesten Trondheim kommune, Bufetat region midt, Statens barnehus Trondheim og Brøset kompetansesenter. Nettverkets hovedmandat ble da uttrykt slik:

«Hovedmandatet til nettverket vårt er å sikra at kompetansen om risikovurdering, utgreiing og behandling av barn som forgrip seg på barn blir holdt vedlike og utvikla i regionen vår.» Rebessa sitt arbeid kan deles inn i 3 hovedområdet. Det ene hovedområdet er konsultasjonsteamet og ev oppfølging ut over konsultasjonen etter felles vurdering. Det andre området er fagutvikling og forskning. Dette skjer i samarbeid med andre fagpersoner og universitet. Det tredje området er formidling og kursing.

Det er RVTS Midt som koordinerer nettverket (Rebessa). Selve konsultasjonsteamet i Rebessa er det Brøset kompetansesenter som koordinerer. Se www.rebessa.com for mer omtale om konsultasjonsteamet og eget kontaktskjema der. På samme nettside finner du også ulike nettressurser innenfor fagområdet.

I 2022 ble det opprettet et Rebessateam også i Møre og Romsdal.

Henvendelser om kurs i f.eks. Aim2 utredning og behandling, konferanser og fagdager (f.eks. basiskunnskap om skadelig seksuell atferd og Trafikklyset) kan rettes til RVTS Midt.

Nasjonalt kompetansenettverk om barn og unge med bekymringsfull og skadelig seksuell atferd. Nettverket blir ledet av RVTS Midt. Nettverket møtes 2 ganger per år, og har som formål å koordinere innsatsen på dette fagfeltet samt være et visjonært og strategisk samarbeidsfora. Nettverket har ansvaret for at det annethvert år arrangeres en norsk

konferanse om fagområdet. I 2021 var denne lagt til Kristiansand og koordinert under RVTS Sør. I 2023 vil denne legges til Bergen ved RVTS Vest.

Velferdsnettverkets arbeidsgruppe, forebygging av vold og overgrep mot barn og unge. Statsforvalteren i Trøndelag leder og administrerer denne gruppen. 2 rådgivere er med fra RVTS Midt.

AIM3 kurs. Kurset gir opplæring i AIM3 utredningsmodellen (tidligere kalt AIM2) som er et utredningsverktøy som brukes når en ungdom (12-18 år) har vist skadelig seksuell atferd. Verktøyet identifiserer bekymringer og potensielle styrker ved ungdommen og dennes situasjon. Resultatet guider trygghetsplaner og målrettede tiltak både på kort og lang sikt. Kan også brukes til å evaluere effekten av behandling og andre tiltak. For å få og bruke den norske AIM3-veilederen må man delta på kurs i regi av RVTS (som holder kursene i samarbeid med V27). Før man kan delta på AIM3-kurset, må man ha basiskunnskaper om skadelig seksuell atferd.

Målgruppe: Ansatte ved Bup, Statens barnehus, Bufetat, miljøpersonale, barnevern, m.fl. Kurset er holdt to ganger i regionen i 2022.

Tiltak 25 Kunnskapsmoduler om rus og vold

Leveranse av kunnskapsmoduler

KORUS Midt har i samarbeid med RVTS Midt koordinert og ledet arbeidet med å utvikle kunnskapsmoduler på området rus og vold siden 2017. Arbeidet og nettstedet www.rusogvold.no ble levert ved et lanseringsseminar i januar 2021. På nettstedet ligger seks kunnskapsmoduler produsert i samarbeid mellom regionale kompetansesentre over hele landet, samt en kunnskapsbank om temaet rus og vold. Modulene består både av e-læringsaktiviteter og workshops, samt tips og råd for ledere som ønsker å implementere modulene i sin organisasjon. En av modulene er omarbeidet og forbedret i 2022. Nettstedet oppdateres med nye ressurser to ganger årlig. Nettstedet ble i 2022 besøkt av cirka 3700 unike brukere og 54000 sidebesøk. Ved årsskiftet hadde cirka 2000 personer gjennomført Grunnmodulen.

Nasjonalt arbeid:

Gjennom hele utviklingsarbeidet har vi tilstrebet en bred deltakelse fra alle involverte kompetansesentre, der vi har ønsket å utnytte styrkene ved de enkelte senter. Det ble høsten 2021 iverksatt en felles kompetanseheving på prosessledelse knyttet til Rus og vold. Implementeringsarbeidet ble styrket gjennom prosessledersamlinger med det eksterne fagmiljøet i Lent (www.lent.no) Programmet ble ferdigstilt i mars 2022. Hovedtema i samlingene var prosessledelse i implementeringsløp med mål om felles nasjonal forståelse av dette og et likeverdig tilbud i regionene. Programmet fikk svært god evaluering fra deltakerne og førte til styrket interesser for implementeringsarbeidet og økt samhandling mellom de ulike regionene.

Dialog under og etter programmet viste at det fortsatt er behov for en nasjonal koordinering for innsats og erfaringsutveksling. KORUS Midt og RVTS Midt startet dette nettverket i juni 2022 etter dialog med Helsedirektoratet.

Det er etablert en nasjonal redaksjonsgruppe med ansvar for kvalitetssikring og nødvendige oppdateringer av nettstedet. Gruppen har møttes digitalt to ganger i 2022. Kommunikasjonsrådgiver i KORUS Midt er redaktør.

Regionalt arbeid

I region Midt er det opprettet en samarbeidsgruppe bestående av RVTS, KORUS og NAPHA. Denne gruppen arbeider systematisk med å spre informasjon og etablere dialog med ulike organisasjoner og fagmiljø med et mål om å etablere implementeringsløp. Det regionale arbeidet gjennomføres i tett dialog med statsforvalter.

Det er holdt kurs i risikokartlegging i en kommune, og MI-kurs i samme kommune. Det er avholdt to digitale informasjonsmøter med kommunegrupper, samt at Kompetanseutvikling rus og vold er presentert for alle kommuner i Trøndelag gjennom statsforvalterens dialogmøter. Flere kommuner har meldt interesse, og det er ved utgangen av 2022 planlagt implementeringsløp i fem kommuner.

Evaluerings av kunnskapsmodulene

Vi har vurdert det som mest hensiktsmessig å avvente en ekstern evaluering til vi er i gang med flere implementeringsløp, for bedre å kunne vurdere nytteverdien av kunnskapsmodulene. I samarbeid med Sentralt sykehusinnkjøp ble det høsten 2022 utarbeidet kravspesifikasjon for anbudsutsending til eksterne evaluatorene.

2.1.4 Handlingsplan for forebygging av selvmord Folkeopplysningskampanje om forebygging av selvmord

RVTS Midt i tett samarbeid med NSSF og Helsedirektoratet gjennomførte i 2022 Folkeopplysningskampanje for forebygging av selvmord regionalt. Detaljert rapport for dette arbeidet er allerede levert.

Forum for selvmordsforebygging

Leder ved RVTS Midt sitter i forumet som representant for alle 5 RVTS. Forumet har hatt 4 møter i 2022.

Hvordan møte barn og unge om selvskadings- og selvmordsinnhold på internett?

Rådgivere fra de 5 RVTS har dannet en nasjonal prosjektgruppe for å kartlegge behov og utvikle kompetanse både internt i sentrene og for å styrke kompetansen hos personell som møter barn og unge. 2 rådgivere fra RVTS Midt deltar i gruppen som har regelmessige møter. RVTS Midt har ansvar for å bringe inn brukermedvirkning i utviklingsarbeidet. Prosjektgruppe hvor alle RVTS-sentrene løser denne oppgaven i fellesskap har hatt åtte digitale møter og tre fysiske samarbeidsmøter i 2022. Vi har organisert webinar for ansatte internt i RVTS 16. februar med ca. 30 deltakere. Vi har utarbeidet et kompendium ut fra kunnskap fra tilgjengelig forskning, ressurser, bruker-erfaring og kontakt med samarbeidspartnere. Vi er i ferd med å justere denne etter innspill fra referansegruppene. Vi planlegger en nettside hvor kunnskapen og faglige råd også gjøres tilgjengelig og planlegger videre kompetansetiltak for å gjøre kunnskapen kjent, som informasjon til aktuelle instanser, undervisningsmateriell, lansering og samarbeid. Det er også aktuelt å se hva vi kan bidra med for å spre #Chatsafe ytterligere. Noen eksempel fra arbeidet er møte med Landsforeningen for helsesykepleiere og møte med Bufdir-prosjektet kompetanseprogrammet for barneverntjenesten, med forslag om å gi plass til denne kompetansen inn i deres arbeid. Det er utarbeidet flere filmer til undervisning, med fokus på unges nettbruk, brukers anbefalinger og hjelperes rolle. Disse vil gjøres tilgjengelige på en nettside og brukes av oss i RVTS videre.

Vi har samarbeidet nært med brukerrepresentant Ingebjørg Blindheim i hele prosessen. Hun har hatt kontakt med flere representanter fra aktuelle miljøer på nett. Ungdommers stemme er også representert gjennom flere forskningsartikler og rapporter i kompendiet. Unges stemmer kommer også til uttrykk gjennom faglige råd og undervisningsfilmer. Hjelperne har bidratt inn ved å svare på en undersøkelse om deres behov for kompetanse, samt at referansegrupper gir innspill til kompendiet.

Prosjektet vil lage en intern evaluering av produkt, samarbeid og prosess særlig med tanke på læring til seinere samarbeid mellom RVTSene. Oppsummert er prosjektet i god framdrift mot konkrete kompetansetiltak som er utviklet og tilgjengeliggjort i samarbeid med plan om ferdigstilling mai 2023.

Veiledning i utvikling av kommunale handlingsplaner

Noen kommuner har med bistand fra RVTS startet arbeidet med å utvikle handlingsplan for forebygging av selvmord og selvskading. Veiledende materiell for kommunene benyttes i arbeidet. I de to fylkesnettverkene hvor Statsforvalter, alle kommuner i regionen og spesialisthelsetjenesten er representert er handlingsplanarbeid ett av temaene som tas opp i hvert møte. Under forberedelsene og kompetansehevingen i forkant av Folkeopplysningskampanjen har flere kommuner påbegynt et handlingsplanarbeid. RVTS Midt har deltatt i oppstartsmøter.

Selvmordsforebyggende kompetanse og samarbeid

Vi har i 2022 hatt et godt samarbeid med spesialisthelsetjenesten ved de tre helseforetakene og Helse Midt Norge om det forebyggende arbeidet. Det har vært vanskelig for somatiske avdelinger å prioritere kompetanseheving under pandemi og opplæring/innføring av den nye Helseplattformen. Vi har fortsatt henvendelser på kompetanseheving/veiledning i konkrete situasjoner. Flere somatiske avdelinger har fulgt Folkeopplysningskampanjen tett.

2.1.5 Frihet fra negativ sosial kontroll og æresrelatert vold 2021-2024

Arbeidet med denne handlingsplanen er nært knyttet til opptrappingsplan mot vold og overgrep. Problemstillinger i denne handlingsplanen innkluderes i de kommunale handlingsplanene mot vold og overgrep.

RVTS drifter et regionalt fagnettverk bestående av Statsforvalter i begge fylker, Fylkeskommunen i begge fylker, Politi fra begge fylker, UDI og Bufetat region Midt. Nettverket møtes 4 ganger årlig. IMDI deltar på de fleste møtene. Sammen holdt vi i mai 2022 en digital konferanse «Er du bekymret – ikke reis».

En rådgiver ved senteret har deltatt i arbeidet med å utvikle et opplæringstilbud for endringsagenter og deltar i opplæringen av endringsagenter. Deltar også i det nasjonale nettverket for forebygging av kjønnslemlestelse. To andre medarbeidere jobber med negativ sosial kontroll og æresrelatert vold. Arbeidet sees i sammenheng med Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme og Handlingsplan mot menneskehandel.

Handlingsplan for kjønns- og seksualitetsmangfold 2021-2024

To rådgivere ved senteret er utdannet seksolog. De holder undervisning om temaene på seminarer, konferanser og til studenter i helsefagutdanningene. De gir også veiledning i enkeltsaker.

2.1.6 Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme

Trøndelag:

I samarbeid med radikaliseringskontakt i politiet i Trøndelag er det jobbet mye med interkommunale nettverk for å få temaet på dagsorden og utarbeide handlingsplaner. Nettverk er etablert og godt i gang. Her har det vært avholdt regelmessige nettverksmøter. De som er med i nettverket er; NAV, radikaliseringskontakt i politiet, politikontakter fra de ulike områdene i fylket, Fylkeskommunen, SLT koordinatorene, Kriminalomsorgen, KS og Falstadsenteret. På flere av møtene har også PST vært tilstede.

Tema på møtene har vært kompetanseheving og utveksling av erfaring, I tillegg har det vært fokus på samarbeid, tidlig innsats og koordinering av arbeidet for å fange opp personer som er i en risikosone. Koordinering, veiledning og nettverk er helt avgjørende for at kommunene og regionen kan bidra i arbeidet med forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme. Nettverket ledes av RVTS.

Vi har gitt veiledning på enkeltsaker og undervisning på ulike temaer i flere kommuner i Trøndelag.

I Trondheim; - har vi faste samarbeidsmøter med kommunen og radikaliseringskontakt i politiet. Vi har også månedlige nettverksmøter med; NAV, radikaliseringskontakt i politiet, utdanningsavdelingen Fylkeskommunen, SLT koordinator, Kriminalomsorgen, NTNU, psykisk helse i kommunen. Fokus på møtene er kompetanseheving, erfaringsutveksling og koordinering av arbeidet i kommunen for å fange opp personer som er i en risikosone. Vi har også etablert nettverk for lærere i skolen. Alle skoler i Trondheim har en kontaktperson. Vi har møter to ganger pr semester, der PST også er tilstede. Fokus er kompetanseheving og erfaringsutveksling.

Veiledning av mentorer I Trondheim kommune

Undervisning om temaet til ulike skoler og etater. Hovedfokuset her har vært hatkriminalitet, ulike aspekter rundt forebygging, fenomenforståelse, risikovurdering og den vanskelige samtalen,

Møre og Romsdal:

I samarbeid med radikaliseringskontakten i politiet i Møre og Romsdal har vi hatt flere møter med ulike kommuner.

Gjennom året har det vært mye fokus på fylkeskonferanse som ble avholdt i slutten av året og formålet og fokus for nettverket i M-R sitt arbeid. Fokus har vært kompetanseheving og samarbeid for å fange opp og avdekke radikaliseringsprosesser. Flere av kommunene har nå etablert et interkommunalt samarbeid. Vi har bistått i arbeidet med å utarbeide

handlingsplaner og veiledere. I tillegg orientert og anbefalt mentorutdanning. Alle kommunene har nå ansatte som har fullført mentorutdanningen på RVTS vest. Med bakgrunn i arbeidet vårt i kommunene har vi nå etablert et regionale nettverket i Møre og Romsdal, som startet i februar 2022. De som er med i nettverket er; NAV, radikaliseringskontakt i politiet, Fylkeskommunen, SLT koordinatorene, Kriminalomsorgen, KS og statsforvalteren.

Nettverket ledes av RVTS og politikontakten. Vi har vedtatt mandat for nettverket. RVTS og radikaliseringskontakten i politiet har faste jevnlige møter.

Samarbeid med RVTS`er i de andre regionene;
I arbeidet med veiledningsfunksjonen og utvikling/revidering av www.utveier.no er det nasjonalt avholdt jevnlige møter for å avklare innhold og endringer. Alle regioner har bidratt med stoff og innhold. Vi hadde felles lansering.
Vi hadde også felles konferanse/samling for mentorer i Bergen og felles konferanse i Tromsø.

I tillegg har vi faste møter der vi diskuterer situasjonen i regionene, landet og verden som kan påvirke vårt arbeid. Vi har faglige utvekslinger og kompetanseheving.

2.1.7 Regjeringens handlingsplan mot menneskehandel

Kunnskap om identifisering og oppfølging av ofre for menneskehandel er inkludert i våre kurs og undervisningstilbud. Problemstillinger rundt menneskehandel er også inkludert i det regionale fagnettverket for Handlingsplan mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse, som sees i sammenheng med opptrappingsplanen mot vold. Det nasjonale nettverket av landets RVTS er etablert og har regelmessige møter. RVTS Midt har juridisk kompetanse og har en spesifikk oppmerksomhet rettet mot lovverk og forslag til endringer av forskrifter knyttet til menneskehandel og negativ sosial kontroll.

1.11.22 arrangerte vi en hybrid konferanse «Kan det være menneskehandel?» med 70 deltakere. Konferansen fikk gode tilbakemeldinger om at dette var nyttig kunnskap.

2.1.8 Handlingsplan mot voldtekt (2019-2022)

Tiltak 10: RVTS Midt har integrert kunnskap om seksuell vold i våre eksisterende kompetansetiltak for krisesentrene. Vi har også et samarbeid med KUN om forebygging av voldtekt knyttet til festivaler og andre større arrangement.

2.1.9 Nasjonal helseberedskapsplan. Versjon 3.0

RVTS Midt bidrar med kompetanseoverføring til samarbeidspartnere i regionen. Psykososial beredskap er et felles ansvarsområde for alle RVTS'ene i Norge. Sentrene samarbeider om utviklingen av den felles nettportalen Psykososialberedskap.no, og om kurs og fagutviklingstiltak. Samarbeidet er delt i to: En faggruppe som har ansvar for fagutvikling og tjenester tilrettelagt for kommunene, og en redaksjonsgruppe som har ansvar for driften av nettportalen psykososial beredskap. Alle sentrene er representert med minst ett medlem i hver gruppe. Gjennom året er det avholdt til sammen 6 møter i de to gruppene; det har vært omtrent 6 deltakere på hvert møte.

Det er holdt en rekke digitale kurs for de psykososiale kriseteamene i regionen. Kursene holdes for regioner og kommuner. Tema har blant annet vært; Kurs for nye medlemmer med innføring i portalen www.psykososialberedskap.no
Alle team har også fått undervisning i utfordringer og belastning i hjelperollen med tilhørende veiledning.

Veilederen for psykososiale kriseteam identifiserer vold og seksuelle overgrep som tema for psykososiale kriseteam. Men kriseteamene har lite erfaring med å jobbe med slike saker, derfor har vi laget et undervisningsopplegg som særlig fokuserer på ulike sider av overgrepssproblematikken slik kriseteamene kan komme til å møte den. I kurset har vi presentert fenomenkunnskap fra overgrepsfeltet og pekt på aktuelle utfordringer for kriseteamene. Vi brukte mye tid på å drøfte med deltakerne hvordan de ser for seg at de kan jobbe videre med teamet lokalt.

Her har det vært gjennomført webinarer for alle kriseteam-medlemmer i Møre og Romsdal og i Trøndelag i løpet av våren 2022, med god oppslutning. Høsten 2022 har det vært gjennomført fysiske samlinger for alle kriseteam-medlemmene; en to-dagers samling for Trøndelag og to en-dagers samlinger for Møre og Romsdal. Med unntak av den ene en-dags-samlingen i Møre og Romsdal, har også de fysiske samlingene hatt som tema kriseteamenes arbeids med saker om vold og seksuelle overgrep - og da med særlig fokus på seksuelle overgrep. Vold og seksuelle overgrep er nytt område som teamene har liten erfaring med, så det har vært lagt vekt på både fenomenkunnskap og praktiske problemstillinger i forbindelse med saker som kan tenkes å havne på kriseteamenes bord.

2.1.9.1 Psykososial ivaretagelse i forbindelse med pandemien

Senhøsten 2021 holdt vi webinarer og en regional konferanse for kriseteam og deres samarbeidspartnere om psykososial ivaretagelse i forbindelse med ekstra belastninger under pandemien/krisesituasjoner. Konferansen ble svært godt evaluert. Gjennom 2022 har vi mottatt en rekke henvendelser fra ulike miljø innen psykisk helse og rus, somatikk og barneverntjenester om kompetanseheving/veiledning på temaet psykososial ivaretagelse av fagpersoner/fagmiljø. Flere av rådgiverne ved senteret har bidratt i undervisning og veiledning på disse henvendelsene.

2.2 Sentrale satsninger

- Program for folkehelsearbeid i kommunene. Her bidrar vi
- 0-24 samarbeidet. RVTS deltar i Statsforvalterens nettverk, sammen med FK, RKBU, KoRus og representanter for kommuner og brukerrepresentanter, for samordnede tjenester og helhetlig innsats for utsatte barn og unge. Nettverket møtes 4 ganger årlig og arrangerer seminarer/kurs i fellesskap og holder en oversikt over hvilke kommuner som deltar i kompetansehevende tiltak/program.
- Tidlig Inn og Bedre tværfaglig innsats. RVTS er med i et nettverkssamarbeid sammen med KoRus og RKBU. Sentrene koordinerer sin innsats overfor kommunene og stiller med veiledning etter kompetanseheving.
- God samhandling for barn og unge. RVTS bidrar med kompetanseheving på våre fagområder
- ACT/FACT team. RVTS deltar i regionalt fagnettverk for utvikling og kompetanseheving til ACT/FACT samt FACT ung team i regionen.
- Vold og overgrep som del av program for folkehelsearbeid i kommunene. RVTS bidrar i samhandling med andre kompetansesentre, FK, KS og NTNU i arbeidet med kompetanseheving på temaene vold og overgrep samt forebygging av selvskading og selvmordsforebygging, og til evalueringsarbeid.
- Rask psykisk helsehjelp. RVTS Midt bidrar med kompetanse på vold og overgrep, forebygging av selvmord og selvskading.
- Pakkeforløp psykisk helse. RVTS Midt har kjennskap til forløpene og bidrar med kompetanseheving til tjenestene i samhandling med flere samarbeidspartnere fra kommunalt, fylkeskommunalt og spesialisttjeneste nivå.

2.3 Forebygging av selvmord og selvskading

- RVTS har i 2021 videreført arbeid med forebyggende arbeid og ivaretagelse av etterlatte ved selvmord. Arbeidet gjøres selvstendig og i samarbeid med Statsforvalteren.
- RVTS har et tett samarbeid med LEVE i regionen. En ansatt ved RVTS er veileder for likemannstilbudet i LEVE. RVTS bidrar på samlinger for unge etterlatte og til å holde sorggruppelederkurs.
- RVTS Midt har et tett samarbeid med VIVAT. En ansatt og en innleid medarbeider er veiledere i VIVAT. Det er holdt 21 førstehjelpskurs, 21 Ops og 4 Responskurs i regionen i 2022.
- RVTS Midt har et samarbeid med RVTS Nord og SANKS om tilpasning av Ops kurs til samisk kontekst. Kurset er holdt i 4 Sørsamiske forvaltningskommuner, Røros, Snåsa, Røyrvik og Hattfjelldal (siste i Nordland). Å få kurset på sitt eget språk har blitt godt mottatt. Tilbakemelding har vært at det blir lettere å øve på å snakke om selvmord, og å spørre om selvmordstanker når de kan gjøre det på sitt eget språk.

2.4 Personell som har deltatt i internasjonal tjeneste for Norge

To rådgivere ved RVTS Midt arbeider med dette fagområdet. Vi har ansvar for ledelse og koordinering av den regionale faggruppen om psykososialt arbeid med FN/Nato veteraner. Faggruppen hadde 5 møter i 2022.

Undervisning er gitt til ansatte i Steinkjer kommune og veteraner, 30 deltakere.

Deltar i nasjonalt samarbeid for å videreutvikle standardiserte kurs og opplæringspakker. To møter i 2022.

2.5 Sinnemestring

Implementering av Sinnemestringsmodellen Brøset. Det har vært holdt en veiledningssamling for terapeuter i regionen. Samarbeidet med Kompetansesenter Brøset for videre spredning og implementering av modellen har fortsatt. Et nytt kull startet utdanning

i januar 2022, med 33 deltakere (20 fra Trøndelag, 14 fra Møre og Romsdal). RVTS bidrar med undervisning på utdanningen og på veiledningssamlingen.

2.6 Losfunksjon

Vi har hatt en økning av henvendelser fra berørte etter 22.juli 2011 under pandemien. Flere personer har oppfølging fra Losene ved RVTS Midt. Deltatt i flere møter med støttegruppa, veiledning til ansatte i kommuner og enkeltsamtaler med flere berørte.

Sammen med den nasjonale støttegruppa etter 22. juli, arrangerte RVTS-Midt og RVTS - Nord samling for berørte og etterlatte.

I samarbeid med støttegruppa og RVTS-Nord laget vi program og opplegg for samlingen som varte over en hel helg.

Vi hadde foredrag i plenum og ledet grupper med ulike tema som deltagerne selv hadde etterspurt.

Vi har juridisk kompetanse ved senteret og det kommer henvendelser også i forhold til juridiske spørsmål.

2.7 Flyktinghelse og tvungen migrasjon

Arbeidet med psykososial oppfølging av flyktninger har vært et av hovedfokusområdene også i 2022. Kompetansenettverk er videreført i begge fylkene i samarbeid med Statsforvalterne. Et regionalt samarbeid med FHT, BUP og DPS har hatt regelmessige møter gjennom året. Det er mange henvendelser på undervisning, veiledning og konsultasjon i forhold til bosatte enslige mindreårige og familiegjenforening. Systematisk undervisning og veiledning er gitt til bofellesskap for enslige mindreårige asylsøkere og til kommuner med bosatte flyktninger.

Det er gitt undervisning og veiledning til voksenopplæring, barne- ungdoms- og videregående skoler i regionen om traumeforståelse og tiltak. Traumebasert omsorg er særlig etterspurt av barneverntjenester, skoler og barnehager, samt flyktingmottak og botiltak for enslige mindreårige. Undervisning er gitt til enheter for barnevern, psykisk helsevern, psykologistudenter, medisinstudenter og frivillige i forhold til oppfølging av flyktninger/asylsøkere.

Undervisning om kulturforståelse og kulturforskjeller er en del av undervisningen.

Undervisning om migrasjonshelse og arbeid er gitt til NAV.

2 dagers workshop i narrativ eksponeringsterapi er avholdt i Møre og Romsdal med 25 deltakere.

Tre medarbeidere har deltatt i revidering av flykning.net

Innlegg om LHBTQ flyktninger og asylsøkere på konferanse til International Society for Health and Human Rights.

Ukrainarelatert arbeid

Nasjonal koordinerende samarbeidsgruppe for Ukraina er et forum for koordinering, fagutveksling og samarbeid om tiltak rettet mot flyktingesituasjonen i forbindelse med krigen i Ukraina. Gruppen består av representanter fra de 5 RVTS'ene og NKVTS. RVTS Midt har ledet i 2022. Gruppen har hatt 7 møter, alle digitalt. På disse møtene har vi gått gjennom situasjonsrapporter fra alle sentrene, diskutert aktuelle problemstillinger og gått gjennom konkrete planer.

Tilstrømningen av flyktninger har vært omtrent som anslått av myndighetene - dvs. svært høyt - men ingen av sentrene har rapportert om akutte krisesituasjoner. Lokalt har det vært krevende å bygge opp tilstrekkelig mottakskapasitet, noe som har fordret ekstra ekstrainsats fra RVTS sin side når det gjelder opplæring av ansatte. Det har også vært beskrevet spenninger knyttet til ulik behandling av flyktninger fra Ukraina versus flyktninger

fra andre områder av verden. Men ikke minst har gruppen hatt fokus på situasjonen for barn og unge. Her har det vært større behov for integreringstiltak som f.eks. barnehage, skole og fritidstilbud, enn det lokale aktører har vært i stand til å tilby.

Den skjeve demografiske og aldersmessige sammensetningen av flyktninggruppen har budt på utfordringer det har vært nødvendig å håndtere av RVTS'enes i deres rådgivning og støtte til de lokale flyktningmottakene.

Gruppen har ønsket at det skulle gjennomføres et større forskningsprosjekt med kartlegging av helseplager og hjelpebehov hos nyankomne flyktninger fra Ukraina, og har støttet at NKVTS skulle være ansvarlig for dette. NKVTS har utarbeidet et prosjektet med en økonomisk ramme på 8,5 millioner kroner; dette prosjektet er eksternt finansiert, går i 3 faser og strekker seg over drøyt 2 år.

Ellers har det vært lagt vekt på at oppfølgingen av flyktninger skulle følge en proaktiv modell, ettersom en stor del av de ankomne kommer direkte fra krigsområder. Mange har akutte krigstraumer, andre har mer komplekse traumer; det siste betyr at det kan foreligge en kombinasjon av skader fra tidligere erfaringer og nye hendelser, som så er blitt forsterket og forverret av krigsopplevelsene.

Gruppen har ikke selv samarbeidet med eksterne instanser, men gruppens medlemmer har hatt et omfattende samarbeid med en rekke offentlige instanser, private aktører og andre i forbindelse med gjennomføringen av oppdraget.

Det har vært nyttig å drøfte erfaringer og løsninger på utfordringene fra krigen i Ukraina i et nasjonalt, koordinerende forum. Flyktningesituasjonen er mer omfattende enn tidligere hendelser vi har stått overfor, dette krever at hjelpeapparatet kan tilby brede, sammensatte og koordinerte tiltak. Samtidig er situasjonen også omgitt at en sterk offentlig interesse, noe som stiller ekstra krav til hjelpeapparatet.

Koordinator for tiltak vedrørende flyktningesituasjonen etter krigen i Ukraina: Møter med statsforvalteren, IMDI og UDI, Trondheim kommune/andre kommuner i regionen og øvrige samarbeidspartnere. Den faglige oppfølgingen i forhold til kommuner og samarbeidspartnere har skjedd ved fagteam flyktninger, som har hatt ansvaret for den praktiske gjennomføringen av tiltak og initiativ. Flyktningeteamet har egen rapportering på sin gjennomføring.

RVTS Midt har bidratt med undervisning og veiledning til to somatiske avdelinger ved St.Olavs Hospital i forbindelse med pasienter fra Ukraina, både sivile og soldater.

Vi har revidert og oversatt 3 selvhjelpsfoldere til Ukrainisk. Disse er det svært stor etterspørsel etter.

I januar og februar 2023 arrangerte vi 3 konferanser om temaene knyttet til flyktninger. En på Stiklestad, en i Molde og en i Trondheim. Alle 3 ble fullbooket. Vi valgte derfor å gjøre opptak av den siste konferansen. Dette vil bli lagt ut på vår nettside når redigering er ferdig. Vi tenker å la konferanseopptaket ligge ute i ca.1 år.

2.8 Forebyggende familiearbeid i eksil

Gjennomføring av Nasjonal konferanse om bosetting av flyktninger og integreringsarbeid knyttet til UKOMs rapport om drukningstragedien i Tromsø. Hybridkonferanse med fysiske og digitale deltagere. Ca. 700 deltagere.

Etablering av samarbeid med Familievernkontoret i Trondheim med formål om fagutvikling i fht. familiesamtaler for familier med fluktbakgrunn. Planarbeid med ledere i Familievernet. Foredrag på den digitale nasjonale konferansen hvor alle 5 RVTS var arrangører. En film er laget for bruk i fremtidige Workshops.

2.9 Overgrep og tortur

Forelesninger og undervisninger til kliniske miljø i spesialisthelsetjeneste, Trondheim kommune og NTNU psykologistudiet og til leger i spesialisering. Veiledning gis til kliniske miljøer. Vi har et tett samarbeid med Flyktningehelseteamet i Trondheim kommune og driver sammen med dem et prosjekt for kartlegging av torturerfaringer.

Et samarbeid mellom alle RVTS for å løfte fram temaet har pågått gjennom året. Et fagnettverk på flyktning feltet ble offisielt startet i desember 2022. Her deltar også NKVTS og inviterte deltakere. Nettverket har satt sammen en arbeidsgruppe som skal jobbe videre med temaet. Vi har et fast samarbeid med TOO for kunnskapsutveksling og erfaring. Et samarbeid med Smerteklinikken ved St.Olav Hospital er pågår.

2.10 Regionale tverrfaglige nettverk innen kommunalt psykisk helse- og rusarbeid

RVTS Midt deltar i det tverrfaglige nettverket sammen med andre kompetansesentra.

2.11 Bistand til kommunene i utviklingen av rusarbeidet

RVTS Midt bidrar inn i kommunenes utvikling av rusarbeidet sammen med Statsforvalter og andre kompetansesenter i regionen. Våre bidrag er kompetanse på voldsforebyggende arbeid og håndtering av voldsproblematikk. Sammenhenger mellom rus og vold (Kunnskapsmoduler om rus og vold), samt veiledning på samme tema.

2.12 Arbeid mot krisesentertilbudet i kommunene (Bufdir)

Arrangert månedlige regionale nettverkssamlinger for krisesenterledere. Dette er et digitalt forum for erfaringsutveksling, hvor krisesenterledere gis anledning til å drøfte aktuelle problemstillinger. I 2022 arrangerte vi slike nettverkssamlinger for krisesenterlederne i regionen henholdsvis: 1.02, 28.02., 4.04., 2.05., 13.06., 19.09. og 17.10.

Arrangert digital veiledningsgruppe for barnefaglig krisesenteransatte i regionen. Denne veiledningsgruppen startet i -21 med avtalt avslutning vår -23. I 2022 gjennomførte vi barnefaglig veiledning henholdsvis 15.02., 15.03., 5.04., 11.05. og 7.06.

Arrangert opplæring til krisesenteransatte med utgangspunkt i e-læringsprogrammet "Stø-kurs" med fokus på traumeforståelse og miljøterapi. Denne opplæringen startet i -21 med avtalt avslutning vår - 22. I 2022 ble det gjennomført digitale samlinger henholdsvis 1.03., 22.03., 19.04., 24.05. og 14.06.

Ledersamling for krisesenterledere med fysisk oppmøte i Trondheim 28.11. Program for dagen ble utarbeidet på bakgrunn av innsendte problemstillinger fra krisesentrene. Alle krisesenterledere innledet på sin innsendte problemstilling til diskusjon og erfaringsutveksling. Evalueringen viser at krisesenterlederne opplevde denne dagen som meget nyttig.

Regional samling for krisesenteransatte 29.- 30.11.22. Tema 29.11. var «Seksualitet i voldelige forhold» og foredragsholder var Ingvill Holm Fjær, sosionom og spesialist i

sexologisk rådgivning. 30.11. var tema: «Forebygging og håndtering av problematisk og skadelig seksuell atferd hos barn og unge» ved psykolog phd Oddfrid Skorpe Tennfjord, RVTS-Midt, «Kjønnslemlestelse» ved helsesykepleier, sexologisk rådgiver og familierapeut Siri Leraand, RVTS-Midt og «Negativ sosial kontroll og æresrelatert vold» ved jurist og rådgiver Fariba Javidfar, RVTS-Midt. Evalueringen viser at krisesenteransatte opplevde disse to fagdagene som nyttige. 37 deltakere, 13 fra Trøndelag, 24 fra Møre og Romsdal.

2.13 Sentrene mot incest og overgrep (Bufdir)

Nettverksmøter/fagsamlinger for NOK-sentrene i Midt-Norge, inkl. senteret i Mosjøen: En 2-dagers samling våren 2022 og en 2-dagers samling høsten 2022. Vårens nettverksmøte var et kurs i utredningsverktøyet AIM3, et verktøy for utredning og kartlegging av overgrepssisiko for barn og unge med skadelig seksuell atferd. Høstens nettverkssamling hadde fokus på NOK-sentrenes veiledningsmateriell; disse veilederne er støttemateriell til NOK-sentrenes utadrettede virksomhet i skoler. I tillegg til nettverkssamlingene har det vært samtaler med ansatte ved sentrene om konkrete saker og problemstillinger de har jobbet med. 5 dager veiledning gitt til NOK senteret i Mosjøen.

Det ble i 2022 etablert en nasjonal nettverksgruppe for RVTS-ansatte som jobber med NOK-sentrene i sine regioner. Gruppen er en uformell gruppe uten noe formalisert lederskap. Formålet har vært å utveksle ideer og erfaringer vedrørende arbeidet med fagutvikling ved NOK-sentrene. Det har vært 2 møter i gruppa, med 1-2 deltakere fra hvert RVTS. Møtene har vært på TEAMS og har hatt ca. 2 timers varighet hver gang. Behovet for slik nasjonal koordinering vurderes å være til stede, men det er ikke veldig stort, derfor har det vært hensiktsmessig å begrense aktiviteten til 2 korte, elektroniske møter. Oppsummeringen av erfaringene ved årets slutt konkluderte med at det kunne være hensiktsmessig å fortsette med omtrent samme opplegg også for 2023.

2.14 «TryggEst» håndtering av vold og overgrep mot sårbare voksne

Tre kommuner i regionen har vært pilotkommuner for TryggEst. Disse har fått undervisning og veiledning. Vi har med informasjon om TryggEst i all vår undervisning om voldsproblematikk.

RVTS Midt deltok på 2-dagers kurs om TryggEst og i risikovurdering (RITE), i regi av BUF-dir. og SIFER i mars 2022.

De som deltok på denne opplæringen fra de ulike RVTSene ble en nasjonal TryggEst-gruppe som har jevnlig møter med BUF-dir.

RVTS Midt deltok på nasjonal TryggEst-konferanse og nettverkssamling for TryggEst-kommuner i oktober 2022.

RVTS Midt planlegger en regional konferanse i oktober 2023 i samarbeid med BUF-dir. Denne konferansen vil arrangeres i Møre og Romsdal.

Hele den nasjonale TryggEst-gruppen planlegger å delta på Arendalsuka med tema: «Bruk av teknologi i eldreomsorgen, vil det bidra til å avdekke eller kamuflere vold?»

RVTS er i dialog med Statsforvalteren i Trøndelag om å lage et webinar til kommunene med informasjon om TryggEst-modellen med tanke på å rekruttere flere kommuner.

RVTS og BUF-dir. har vært i møte med Hitra kommune

RVTS Midt er invitert inn som fast medlem i TryggEst-nettverket i Trondheim kommune. Kristiansund kommune har invitert inn kommunene de har samarbeidet med om utarbeidelse av handlingsplan mot vold i nære relasjoner i TryggEst-arbeidet har (de har vært pilotkommune).

Kristiansund kommune vil si noe om sitt TryggEst-arbeid på konferanse om Vold og overgrep på Nordmøre den 16. mars 23. Konferansen er et samarbeid mellom Statsforvalteren i Møre og Romsdal, RVTS Midt og kommunene Aure, Tingvoll, Smøla, Averøy og Kristiansund.

2.15 Jeg vet og Snakke med barn (Bufdir)

Utviklingen av den digitale læringsplattformen SNAKKE og tilpasning til samisk kultur og språk.

Under pandemien arbeidet RVTS Midt mye i Trøndelag fylke. I 2022 har vi satset på å gjøre SNAKKE og Jeg Vet mer kjent i Møre og Romsdal fylke. Som i Trøndelag er Statsforvalteren en sentral samarbeidspartner i dette arbeidet. Det var massiv oppslutning fra hele fylket når vi arrangerte kurslederkurs/kurs for ressurspersoner i november med 90 deltagere. Det er planlagt nettverk i etterkant av opplæringen i mars 2023.

Statsforvalteren i Trøndelag og RVTS Midt arrangerer årlig dialogmøte med kommunene der kommunens voldsarbeid er tema. Her er kommunes bruk av SNAKKE og Jeg Vet tema.

I mai 2022 arrangerte vi for tredje år på rad en stor digital barn- og unge-konferanse med tema forebygging av vold og overgrep mot barn der vi hadde 1000 deltagere fra Trøndelag og hele den nordlige landsdelen. På konferansen var samisk tilpasning av snakke et sentralt tema. Denne konferansen er blitt en årlig aktivitet og er et samarbeid mellom RVTS Nord, RVTS Midt, Statsforvalterne i Trøndelag, Nordland og Troms og Finnmark.

RVTS har ellers undervisning til enkeltkommuner og frivillige organisasjoner i regionen, både digitalt og fysisk.

Samisk tilpasning av SNAKKE

RVTS Nord og Midt har et særskilt ansvar for samisk tilpasning av SNAKKE og har utarbeidet en plan for dette arbeidet.

RVTS Midt deltar også i samarbeidsforum for vold og overgrep i samiske samfunn, der RVTS Nord har koordineringsansvaret.

RVTS Midt har hatt mye fokus på å etablere et godt og varig samarbeid med samiske organisasjoner som NASAK, SANKS og Sør-Samisk helseteam den senere tiden. Vi har også etablert et samarbeid med KORUS Midt, Trøndelag fylkeskommune og Statsforvalteren i Trøndelag der målet er å gjøre en felles innsats med forebygging av vold og overgrep i samiske samfunn. RVTS Midt har besøkt de samiske forvaltningskommunene Røros, Røyrvik, Snåsa og Hattfjelldal kommune og presentert samisk tilpasning av SNAKKE.

Dette har blitt godt mottatt i samtlige kommuner og vi har fått mange nyttige og gode innspill fra deltagerne på fagdage. Vi har vært tydelige på at arbeid med den samiske tilpasningen av SNAKKE ikke er fullført men vil videreutvikles i tiden fremover. Det har vært viktig for RVTS Midt å formidle at vi ikke kommer med «et ferdig produkt» men ønsker fagmiljøene med i utviklingsprosessen.

RVTS Midt har også deltatt på Sør Samisk helsekonferanse i Stjørdal og Nasjonal konferanse om vold i samiske samfunn i Alta detteret.

Når vi var ute i de ulike samiske forvaltningskommunene i vår region fikk vi blant annet innspill fra fagfolk om at det var ønskelig med egne kurs og nettverk for ressurspersoner som arbeider med samiske barn, unge og familier.

JEG VET

RVTS Midt promoterer ofte Jeg Vet når kommunene og andre ber om presentasjon/opplæring i SNAKKE. Vi ser for øvrig at vi ikke har samme eierforhold til dette verktøyet som til SNAKKE. Vi ønsker gjerne en nasjonal plan/strategi i samarbeid med BUFdir. for å synliggjøre Jeg Vet på en enda bedre måte. Vi ser at disse to verktøyene er «to sider av samme sak» og utfyller hverandre godt.

En medarbeider deltar i den nasjonale prosjektgruppen for utvikling av plattformen. RVTS Midt deltar i ulike etablerte nettverk og formelle samarbeid og benytter disse til spredning av SNAKKE og Jeg Vet. Det har vært gitt undervisning om programmene til 694 personer i regionen. Det har vært avholdt tre kurslederkurs med til sammen 100 deltakere. Samisk tilpasning av verktøyet Snakke ble pilotert i to sørsamiske forvaltningskommuner.

2.16 Barnevernreformen og kommunenes ansvar

Det har vært gjort et arbeid internt og i samarbeid med Statsforvalter og andre kompetansesentra for å sikre god kjennskap til reformen. Undervisning har vært gitt i samarbeid med Statsforvalter. En rådgiver ved RVTS Midt er med i læringsnettverket for Trøndelag

2.17 Innspill til veilederen Sammen om mestring

Her har vi ikke deltatt i 2021

2.18 Utarbeidelse av støttemateriell – nye læreplaner

Her har vi ikke deltatt i 2021

2.19 Bistand til formidling av relevante råd i forbindelse med koronapandemien

Vi har bidratt med informasjon til psykososiale kriseteam og andre kommunalt ansatte. Vi har også benyttet våre nettsider til informasjon. Et spesielt fokus på å nå ut med informasjon i flyktninge- og asylsøkerbefolkningen har vært sentralt.

2.20 Nettbasert formidling

Arbeidet med å fremstå mer enhetlig i møte med tjenestene og å utnytte ressursene best mulig har fortsatt gjennom 2022. Dette er et tema i møter mellom RVTS lederne, i møter for lederne i Kompetansesenterforum Midt og i møter for kommunikasjonsrådgiverne regionalt og nasjonalt. Arbeidet fortsetter i 2022.

I 2022 har RVTS Midt lansert en ny nettside da vår gamle er utdatert. Det er flest ansatte i kommuner som benytter vår nettside og de ser etter kurs, kompetanseheving, fagstoff og kontaklinformasjon.

Løpende arbeid i 2022

Ressursgruppe juss og helse

RVTS- Midt tok i 2010 initiativ til å opprette et forum hvor en kunne drøfte dilemmaer som oppstår i skjæringspunktet mellom juss og helse i vold og overgrepssaker, spesielt i familiesaker. Navnet på forumet er «Ressursgruppen juss og helse». Deltakere i gruppen er lokalt forankret og består av dommere, advokater, sakkyndige, psykiatere, konfliktråd og representanter fra RVTS-Midt. Gruppen møtes to ganger i året hvor aktuelle problemstillinger både fra et juridisk og helse/psykologisk perspektiv drøftes. Hensikten med gruppen er å få økt kunnskap om skader barn som lever med vold i familien påføres og øke muligheten for å bedre praksis i familievoldssaker både i behandlings- og i domstolsapparatet. I 2022 ble arbeidet gjennom mange år markert med en hybrid konferanse. Arbeidet ble også presentert på den digitale konferansen arrangert av alle 5 RVTS i desember 2022.

Sluttrapport av pilotprosjektet TRAUMEFORSTÅELSE I KRIMINALOMSORGEN Kriminalomsorgen i Trøndelag

Bakgrunn:

Etter flere henvendelser gjennom de siste 10 år fra kriminalomsorgen til RVTS Midt, har det kommet frem at kriminalomsorgen har behov for mer kompetanse på forståelse og håndtering av psykiske traumer. Dette førte til at RVTS Midt og Kriminalomsorgen region Nord nå har gjennomført en pilot med 4 undervisningsdager, 4 x 3 timer med veiledning samt 2 dagers VIVAT kurs for ansatte fra friomsorgen, ansatte i helsetjenesten samt fengselsbetjenter i Trondheim og Verdal fengsel.

Programmet ble som følgende:

- Første undervisningsdag 4. mai 2022. Grunnleggende innføring i traumeforståelse, regulering/stabilisering.
- Veiledningsgruppe nr.1 11. mai
- Veiledningsgruppe nr. 2 18 mai
- Andre undervisningsdag 1. juni. Tema regulering/stabilisering fortsatt, samt temaet traumer og kropp.
- Veiledningsgruppe nr. 1 8. juni
- Veiledningsgruppe nr. 2 15. juni
- Tredje undervisningsdag 31. august. Tema rus, vold og traumer samt taushetsplikt, avverging- og opplysningsplikt
- Veiledningsgruppe nr. 1 7. september
- Veiledningsgruppe nr. 2 14. september
- Fjerde undervisningsdag 21. september. Tema - sekundær traumatisering, hvordan ta vare på seg selv
- Veiledningsgruppe nr. 1 28. september
- Veiledningsgruppe nr. 2 5. oktober
- To dager med VIVAT kurs (kurs i selvmordsforebygging) 19. - 20. oktober

Kort om gjennomføring:

Kursdagene ble holdt som planlagt i perioden med veiledning i gruppe mellom hver undervisningsbolk. Erfaringsmessig bidrar veksling mellom undervisning og veiledning til at man kan reflektere rundt hvordan forstå og praktisere det man har lært. Dette øker sannsynligheten for implementering i arbeidshverdagen. Videre åpner det for å fange opp behov for eventuelle endringer og tilpasninger i programmet underveis. En slik tilpasning ble gjort og det ble lagt inn to timers undervisning med en juridisk gjennomgang av lovverk rundt taushetsplikt mm.

Deltakerne ble delt i to veiledningsgrupper. De ble forsøkt satt sammen slik at alle var med noen fra samme arbeidsplass og med en blanding av helsepersonell, fengselsbetjenter og ansatte i friomsorgen.

Sitater fra sluttevalueringen:

«En større og bedre forståelse av fengselet sine utfordringer. Det har vært veldig nyttig å dele erfaringer – og lære av hverandre. Vi har ulike utfordringer i fengsel og friomsorg, men det er viktig å blande grupper slikt»

«Veiledning gull verdt»

RVTS Midt har erfaring fra andre kompetansehevingsprogram at en slik sammensetning i veiledning øker forståelse for hverandres jobbsituasjon. Dette bidra til relasjonsbygging på tvers av arbeidsområder og det bringer inn ulike perspektiv til diskusjon.

RVTS Midt stod for alt innhold og undervisning, samt for to fagpersoner til å lede hver veiledningsgruppe.

Økonomisk har kriminalomsorgen bekostet fri med lønn for deltakerne samt bevertning både på undervisnings- og veiledningsdager. RVTS Midt har bekostet lokaler og fagpersoner.

Tilbakemelding fra deltakerne/evaluering

Antall deltakere ved start 26 -24 gjennomførte. To måtte slutte på grunn av innføring av helseplattformen.

Det ble gjennomført en kort evaluering etter hver kursdag for å sikre muligheten til å ytre meninger om form og innhold underveis og en samlet evaluering av hele programmet etter avslutning. 17 av 24 deltakere har besvart siste evaluering skriftlig og resultatet er kort redegjort for under.

På sluttevalueringen kom det frem at alle hadde hatt nytte av programmet og at samtlige ville anbefale kolleger å delta om programmet ble gjentatt. Deltakerne formidlet at de hadde en klar opplevelse av større forståelse for og hvordan forholde seg til traumereaksjoner hos innsatte/domfelte.

Sitater fra sluttevaluering:

«Jeg vil være enda mer bevisst hva traumer gjør med den enkelte, og at det er viktig å ta hensyn til det og ikke legge det i «vil ikke samarbeide»-boksen. Selv om vi ikke nødvendigvis skal hjelpe de med traumene – er det svært viktig at man har kunnskap om traumer og håndtering»

«Mener at alle kolleger bør kunne mer om traumer og traumatiske erfaring = økt forståelse = bedre ivaretagelse/hjelp»

Målsetting

I prosjektbeskrivelsen som ble utarbeidet før oppstart står det:

Målsettingen med programmet er å øke kompetansen om traumeforståelse og håndtering hos ansatte innen kriminalomsorgen.

Deltakernes sluttevalueringen gjort av kompetanseprogrammet viser at målsettingen er oppnådd.